

ЗАТВЕРДЖЕНО

Приймальною комісією

Протокол № 4 від 18.12.20

Голова приймальної комісії

 Дубровський С.С.

18 грудня 20 20 р.

ПРОГРАМА

**ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ З МЕНЕДЖМЕНТУ
НА ДЛЯ ВСТУПУ НА ОСНОВІ ОКР МОЛОДШОГО СПЕЦІАЛІСТА,
ОПС ФАХОВОГО МОЛОДШОГО БАКАЛАВРА, ОС МОЛОДШОГО
БАКАЛАВРА, МАГІСТРА, ОКР СПЕЦІАЛІСТА
ДЕННОЇ ТА ЗАОЧНОЇ ФОРМ НАВЧАННЯ**

Освітній рівень: бакалавр

Спеціальність: 073 Менеджмент

Кропивницький – 20 20

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1. **Мета** фахового вступного випробування з менеджменту – з'ясувати рівень теоретичних знань та практичних навичок вступників, яких вони набули під час навчання на ОКР молодшого спеціаліста, ОПС фахового молодшого бакалавра, ОС молодшого бакалавра, магістра, ОКР спеціаліста, з метою формування рейтингового списку та конкурсного відбору вступників на навчання за освітнім ступенем бакалавра спеціальності 073 Менеджмент в межах ліцензованого обсягу спеціальності.

2. **Форма фахового вступного випробування.** З метою отримання об'єктивного документального підтвердження рівня знань студентів вступне випробування проходить у вигляді комп'ютерного тестування. Згружені до бази екзаменаційні тестові завдання і відповіді на них автоматично перетасовуються, що дає змогу уникнути випадків шахрайства з боку абітурієнтів.

3. Структура та порядок оцінювання екзаменаційного білету.

Білет фахового вступного випробування має **20 тестових питань різного рівня складності**. (три рівня складності) Виконання тестового завдання передбачає вибір варіанта відповіді (закритий тест). Кожне тестове питання має декілька варіантів відповідей, з яких тільки один варіант є правильним.

1-й рівень складності - 10 тестових завдань по **8 балів** за правильну відповідь (максимум 80 балів);

2-й рівень складності – 6 тестових завдань по **10 балів** за правильну відповідь (максимум 60 балів);

3-й рівень складності – 4 тестові завдання по **15 балів** за правильну відповідь (максимум 60 балів).

За підсумками фахового вступного випробування вступник може набрати від **0 до 200 балів включно**. Мінімальна позитивна оцінка іспиту з фаху складає 100 балів. Особи, які отримали на іспиті з фаху менш ніж 100 балів, позбавляються права на участь у конкурсі на зарахування за обраною спеціальністю.

II. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Для особи, яка претендує на зарахування за ступенем бакалавра (за 200 бальною шкалою):

Високий рівень (175-200 балів) вступник отримує, якщо в повній мірі засвоїв увесь програмний матеріал, показує знання не лише основної, але й додаткової літератури.

Достатній рівень (150-174 балів) вступник отримує, якщо достатній мірі засвоїв увесь програмний матеріал, можливе слабке знання додаткової літератури, недостатня чіткість у визначенні понять.

Задовільний рівень (124-149 балів) вступник отримує, якщо в загально-задовільній формі розбирається у матеріалі, але відповіді не завжди точні.

Низький рівень (100-123 балів) вступник отримує, якщо в загальній формі розбирається у матеріалі, проте допускає суттєві помилки при відповіді на тестові питання.

До участі у конкурсі не допускається (0-99 балів), якщо вступник не знає значної частини програмного матеріалу, допускає суттєві помилки.

III. ЗМІСТ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО МАТЕРІАЛУ

МЕНЕДЖМЕНТ

Тема 1. Сутність, роль та методологічні основи менеджменту

Менеджмент як специфічна сфера людської діяльності. Система відносин в організації як предмет вивчення менеджменту. Менеджмент як система наукових знань. Менеджмент як мистецтво управління.

Методи досліджень: діалектичний, конкретно-історичний, системний підхід; моделювання: вербальне, фізичне, аналогове, математичне; науковий, експертний, соціологічні методи: анкетування, інтерв'ювання, тестування.

Тема 2. Історія розвитку менеджменту

Передумови виникнення науки управління. Існуючі парадигми менеджменту. Класичні та неокласичні теорії менеджменту.

Особливості формування сучасної моделі менеджменту в Україні.

Тема 3. Закони, закономірності та принципи менеджменту

Характеристика інтегрованих підходів до управління: процесний підхід; системний підхід; ситуаційний підхід. Закони і закономірності менеджменту. Закон відповідності систем цілям; закон відповідності організації системи зовнішньому середовищу; закон інтеграції управління; закон економії часу; закон інерції систем; закон еластичності систем; закон безперервного удосконалення систем.

Сутність, природа та роль принципів менеджменту в досягненні мети організації. Класифікація принципів менеджменту. Принципи цілеспрямованості. Взаємозв'язок між принципами менеджменту.

Тема 4. Функції та методи менеджменту

Поняття функцій менеджменту. Функції менеджменту як види управлінської діяльності. Особливості формування функцій менеджменту. Класифікація і характеристика функцій менеджменту. Загальні (основні), конкретні (спеціальні) функції менеджменту. Динамічний взаємозв'язок конкретних і загальних функцій. Механізм реалізації конкретних функцій менеджменту на засадах використання загальних.

Сутність та класифікація методів менеджменту. Методи менеджменту як сукупність способів впливу керуючої системи управління на керовану. Методи менеджменту як результат виконання функцій менеджменту. Економічні методи менеджменту. Адміністративні методи менеджменту. Соціально-психологічні методи менеджменту. Механізм взаємодії методів, принципів та функцій менеджменту.

Тема 5. Процес управління

Процес управління як сукупність взаємопов'язаних і взаємодіючих функцій, методів, управлінських рішень та інших категорій менеджменту.

Мета управлінського процесу, його учасники, предмет, засоби здійснення.

Управлінський цикл. Управлінські процедури: визначення цілей, інформаційне забезпечення, аналітична діяльність, вибір варіанту дій, реалізація рішення, зворотній зв'язок. Особливості процесу управління: безперервність, нерівномірність, циклічність, послідовність, надійність.

Управлінське рішення як результат управлінської діяльності. Класифікація управлінських рішень. Умови прийняття управлінських рішень. Фактори, що впливають на процес прийняття управлінських рішень. Моделі прийняття управлінських рішень. Взаємозалежність рішень. Підходи до прийняття рішень. Різновиди технологій прийняття рішень. Якість управлінських рішень.

Класифікація методів обґрунтування та прийняття управлінських рішень.

Тема 6. Планування як загальна функція менеджменту

Сутність і зміст планування як функції менеджменту, його види та їхній взаємозв'язок. Основні елементи системи планування. Етапи процесу планування: визначення місій та цілей; оцінка сильних і слабких боків організації; розроблення стратегії. Політика, правила, процедури.

Класифікація цілей організації. Процес постановки цілей.

Тема 7. Організування як загальна функція менеджменту

Сутність функції організування та її місце в системі управління.

Поняття та складові організаційної діяльності.

Повноваження, обов'язки, відповідальність. Процес делегування повноважень і відповідальності. Типи повноважень: лінійні, функціональні. Вертикальна та горизонтальна структуризація управління. Скалярний процес. Вертикальна координація: прямий контроль, стандартизація. Горизонтальна координація: взаємні комунікації, тимчасові робочі групи, комісії. Департаменталізація. Взаємодія та взаємовплив структур організації.

Тема 8. Мотивування як загальна функція менеджменту

Значення людського фактору в управлінні організацією. Психологічні та фізіологічні особливості працівника. Поняття мотивування. Принципи врахування інтересів у мотивації. Взаємозв'язок потреб, спонукань, цілей і заохочень працівника у процесі мотивації.

Теорії і моделі процесів мотивування: змістовний і процесний підходи. Співставлення теорій мотивування. Засоби мотиваційного впливу. Стимулювання праці: цілі, принципи, види, форми.

Тема 9. Контролювання як загальна функція менеджменту

Поняття контролю та його місце в системі управління. Принципи і цілі функції контролювання. Етапи процесу контролювання: формування стандартів вимірювання, порівняння фактичного виконання зі стандартами, оцінка та регулювання. Модель процесу контролювання. Процес контролювання. Зворотній зв'язок при контролі. Види управлінського контролю.

Тема 10. Регулювання як загальна функція менеджменту

Поняття регулювання та його місце в системі управління. Види регулювання.

Етапи процесу регулювання.

Тема 11. Інформація і комунікації в менеджменті

Інформація, її види та роль в менеджменті. Носії інформації.

Класифікація інформації. Вимоги, які пред'являються до інформації.

Поняття і характеристика комунікацій. Різновиди «внутрішніх» та «зовнішніх» комунікацій. Перешкоди в комунікаціях. Зворотній зв'язок у процесі комунікації. Засоби комунікацій, їх переваги та недоліки.

Комунікаційний процес, елементи та етапи процесу. Моделі комунікаційного процесу. Організація комунікаційного процесу. Комунікаційні переваги.

Тема 12. Керівництво та лідерство

Поняття та загальна характеристика керівництва. Керівництво як об'єднувальна функція менеджменту. Основні фактори та визначальні аспекти керівництва. Основи керівництва: вплив, лідерство, влада. Адаптивне керівництво. Влада як елемент примушення. Форми впливу та влади. Теорії лідерства. Типологія лідерів. Поняття стилю керівництва та континууму стилів керівництва. Характеристика та класифікація стилів керівництва. Фактори та передумови формування стилів керівництва. Критерії оцінки стилю менеджера.

Загальна характеристика моделі сучасного менеджера.

Тема 13. Ефективність менеджменту

Видова класифікація ефективності організації: індивідуальна, групова, загально-організаційна. Особливості оцінки різновидів ефективності.

Концепції визначення ефективності менеджменту в організації. Підходи до оцінки ефективності менеджменту в організації. Економічна, організаційна та соціальна ефективність менеджменту. Система показників економічної, організаційної та соціальної ефективності менеджменту, їх склад і методи визначення.

Напрями підвищення ефективності управління організацією.

Сутність та різновиди відповідальності та етики у менеджменті.

Соціальна відповідальність як добровільна реакція на соціальні проблеми суспільства з боку організації. Сутність та значення соціальної поведінки менеджменту. Культура менеджменту.

IV. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Армстронг М. Менеджмент: методы и приёмы / М. Армстронг – К. : Знання- Прес, 2016. – 876 с.
2. Баєва О.В. Основи менеджменту: практикум: Навч. Посібник / Баєва О.В., Ковальська Н.І., Згалат-Лозинська Л.О. – К.: Центр учбової літератури, 2017. – 524 с.
3. Басій Н.Ф. Рекламний менеджмент: навч. посіб. / Н.Ф. Басій. – Львів : Вид-во ЛКА, 2016. – 328 с.
4. Басовский Л. Е. Менеджмент: учеб. пособ. / Л. Е. Басовский. – М. : ИНФРА- М, 2012. – 216 с.
5. Бланк І.О. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. / І.О. Бланк. – К. : Ельга, 2008. – 724 с.
6. Василенко В.О. Інноваційний менеджмент: навч. посіб. / В.О. Василенко. – К. : ЦУЛ, 2013. – 440 с.
7. Виханський О.С. Менеджмент. Учебник. – 3-е изд. / О.С. Виханський, А.И. Наумов. – М.: Гардарики, 2015. – 528 с.
8. Гірняк О. М. Менеджмент. Теоретичні основи і практикум: навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти / О. М. Гірняк, П. П. Лазановський. – К. : Магнолія плюс, Львів : Новий світ – 2015. – 336 с.
9. Гірняк О.М. Менеджмент: підручник. – 5-те вид., переробл. і допов. / О.М. Гірняк. – Львів : Магнолія 2017. – 352 с.
10. Герчикова И. Н. Менеджмент : ученик / Герчикова И. Н. – [3-е изд., перераб. и доп.]. – М. : ЮНИТИ, 2010. – 501 с.
11. Гріфін Р. Основи менеджменту : підручник / Гріфін Р., Яцура В. [наук. ред. В. Яцура, Д. Олесневич]. – Львів : Бак, 2016. – 624 с.
12. Економіка торговельного підприємства: підручник для вузів [Мазаракі А.А. та ін.; за ред. проф. Н. М. Ушакової]. – К. : Хрещатик, 2009.-6 52с.
13. Дикань Н. В. Менеджмент / Н. В. Дикань, І. І. Борисенко. – К.: Знання, 2018.– 389 с.
14. Кіндрацька Г. І. Стратегічний менеджмент / Г.І. Кіндрацька. – К.: Знання, 2018. – 360 с.
15. Кузьмін О. Є. Теоретичні та прикладні засади менеджменту: навч. Посібник / Кузьмін О. Є., О.Г. Мельник О.Г. – Львів : Національний університет „Львівська політехніка” (Інформаційно–видавничий центр ”ІНТЕЛЕКТ+” Інституту післядипломної освіти), Інтелект – Захід, 2012. – 228 с.
16. Кузьмін О.Є. Основи менеджменту: підручник / О.Є. Кузьмін, О.Г. Мельник. – 2-ге вид., випр., допов. – К.: Академвидав, 2017. – 464 с.
17. Кудла Н.Є. Менеджмент туристичного підприємства : підручник. / Н.Є. Кудла. – К. : Знання, 2016. – 343 с.
18. Левицька Е.В. Менеджмент підприємств за кризових умов : навч. посіб. / Е.В. Левицька. – Львів : Новий Світ-2000, 2017. – 175 с.
19. Менеджмент: теорія і практика: навч. посіб. / О.Є. Кузьмін, О.Г. Мельник. – 3-е вид, допов. і перероб. – Л.: Нац. Ун-т Львівська політехніка (Інфор. Видав. Центр “ІНТЕЛЕКТ+ Інституту післядипломної освіти; Інтелект-захід, 2017. – 384 с.

20. Левків Г.Я. Маркетинговий менеджмент: підручник / Г.Я. Левків. – Львів : Сполом, 2014. – 227 с.
21. Мізюк Б.М. Стратегічний менеджмент : навч. посіб. / Б.М. Мізюк. – Львів : Магнолія 2016, 2013. – 372 с.
22. Мескон М.Х. Основы менеджмента: Пер. с англ. / Мескон М.Х., Альберт М., Хедоури Ф. – М.: Дело, 2013. – 702 с.
23. Микитюк П.П. Інноваційний менеджмент: навч. посіб. / Микитюк П.П. – К. : ЦУЛ, 2017. – 400 с.
24. Михайловська О.В. Операційний менеджмент: навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни. / О.В. Михайловська. – К. : Кондор, 2018. – 550 с.
25. Николайчук В.Е. Логистический менеджмент: учебник / В.Е. Николайчук. – 2-е изд. – М.: Издат.-торг.корпорация "Дашков и К", 2013. – 980с.
26. Основы теории управления : учеб. пособие / [под ред. В. Н. Парахиной, Л. И. Ушвицкого]. – М. : Финансы и статистика, 2003. – 560 с.
27. Осовська Г. В. Менеджмент організацій / Г. В. Осовська, О. А. Осовський. - К.: Кондор, 2015. – 248 с.
28. Пилипенко С.М. Менеджмент: навчальний посібник / Пилипенко С.М., Пилипенко А.А., Оленко В.І. – Харків: Вид. ХДЕУ, 2002. – 208 с.
29. Хміль Ф. І. Основи менеджменту : підручник. / Хміль Ф. І. – К. : Академвидав, 2013. – 608 с.
30. Хміль Ф. І. Основи менеджменту : підручник. / Хміль Ф. І. – [вид. 2-ге, випр., доп.]. – К. : Академвидав, 2017. – 576 с.

Голова фахової атестаційної комісії

С.А. Фрунза